

του **Ν.Μπογιόπουλου**

«Πριν κάμποσο καιρό, πάνου στη Λιάκουρα, στο αετοχώρι το Δαδί, ρώτησα ένα παιδί ως οχτώ χρονώ:

- Τον ξέρεις τον Άρη;

- Ναι, μου λέει. Τον ξέρω.

- Τον είδες ποτέ σου;

- Όχι. Μα τότε ξέρω.

- Πώς είναι;

- Τρεις βολές πιο αψηλός απ' τον πατέρα μου. Κι έχει ένα μεγάλο-μεγάλο κόκκινο άλογο. Και πίσω τον ακολουθάει πάντοτε ένας τρανός αητός με μια σημαία.

Μια άλλη φορά, στα Τρίκαλα, ρώτησα ένα "αετόπουλο" που πέρναγε τις γραμμές του οχτρού μεταφέροντας μαντάτα στους αντάρτες μέσα στο κούφωμα ενός καλαμιού.

- Γιωργή, τον ξέρεις τον Άρη;

- Τότε ξέρω.

- Τον είδες ποτέ σου;

- Τον είδα με τα μάτια μου.

- Πώς είναι;

- Έχει μακριά γένεια κι ένα αληθινό άστρο στο μαύρο σκούφο του. Κι άμα μιλάει -κι ας χιονίζει ακόμα- γίνεται μονομιιάς πολλή ζέστα. Κι όταν ακούνε το όνομά του οι Γερμανοί κρύβονται σα λαγοί μέσα στα δάσα.

Ένα μεγάλο κόκκινο άλογο, ένας αητός με μια σημαία, ένα άστρο αληθινό, πολλή ζέστα -αυτός είναι ο Άρης των παιδιών και των μεγάλων.

Και γω που δυο φορές όλο-όλο τον αντάμωσα, έτσι σαν τα παιδιά και γω, έτσι τον βλέπω και τον τραγουδάω τον ΑΡΗ»

(**Γιάννης Ρίτσος**, Το υστερόγραφο της δόξας - Άρης Βελουχιώτης)

16 Ιούνη 1945. Σαν σήμερα, πριν από 69 χρόνια, ο πρωτοκαπετάνιος του ΕΛΑΣ, ο Άρης Βελουχιώτης, θα φύγει από τη ζωή.

Ο Άρης, κυκλωμένος από τους διώκτες του, έξω από τη Μεσούντα, θα ανοίξει ο ίδιος την πόρτα της αιωνιότητας. Θα περάσει στην αθανασία της συλλογικής μνήμης και συνείδησης, δίνοντας το τέλος με το ατομικό του περίστροφο. Μαζί του στο θάνατο τον συντρόφεψε ο πιστός του αντάρτης, ο Τζαβέλας.

Ακολούθησε ο κανιβαλισμός. Η θηριωδία του μεταβαρκιζιανού καθεστώτος. Οι δύο νεκροί σύντροφοι θα αποκεφαλιστούν και τα κεφάλια τους θα κρεμαστούν από τις 18 έως τις 20 Ιούνη, σ' ένα φανοστάτη στα Τρίκαλα.

Τι ήταν ο Άρης; Εκείνο το «αμείλικτο τέρας» που περιγράφουν οι θιασώτες του πιο πρωτόγονου και συνάμα βλακώδους αντικομμουνισμού; Ήταν από στρατιωτική άποψη ένας «κατσαπλιάς», όπως διατείνονταν οι «ήρωες» του δοσιλογισμού; Κάποιος με «θολή» πολιτική σκέψη, όπως λένε εκείνοι που όσα δεν φτάνουν τα κάνουν κρεμαστάρια; Ας δώσουμε το λόγο στους - σοβαρούς - πολιτικούς αντιπάλους

του Άρη:

Ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος αναφέρει: «**Ο Άρης ήταν ένας αγνός ιδεολόγος**» (Φίλιππος Φιλλίπου, «Βήμα», 3/2/2002), «**ήταν ένας ευφυής άνθρωπος**» (εφημερίδα «Πρώτη», 24/9/1986)

«... ο Άρης απέδειξε ότι είχε ψυχοσύνθεση ηγέτου, χάρη σ' αυτόν, το γόητρο του ΕΛΑΣ ανήλθε κατακορύφως», γράφει ο **Ευάγγελος Αβέρωφ - Τσιότσας** στο βιβλίο του «Φωτιά και τσεκούρι». Ο ίδιος μιλώντας για την «θεαματική εξέλιξη» του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ τονίζει ότι «ο Άρης ήταν ο κύριος παράγων της». Ο Αβέρωφ - και όχι κάποιος πολιτικός φίλος του Άρη - τον περιγράφει ως «ηγέτη», «γενναίο», «καλό οργανωτή», ως άνθρωπο που «δεν του έλειπε ούτε η ευφυΐα ούτε κάποια παιδεία». Και προσθέτει ο Αβέρωφ: «Ένας Ιταλός στρατηγός, που δεν είχε κανένα λόγο να τον συμπαθή, ο Ινφάντε, είπε το 1945 στον γράφοντα τις σελίδες αυτές: "Από όλους τους αρχηγούς του ΕΑΜ / ΕΛΑΣ που γνώρισα, και γνώρισα πολλούς, μόνον ο Άρης μου έκαμε εντύπωση. **Ήταν δυνατός, στοχαστικός, είχε λεπτότητα**"».

Πολύ πριν από την αποχώρηση των Γερμανών από την Ελλάδα τα 4/5 της χώρας είχαν ήδη απελευθερωθεί από τον ΕΛΑΣ. Ήδη από την Άνοιξη του '44, το Γερμανικό επιτελείο του οποίου ηγείτο ο Χέλμουτ Φέλμυ αναγκάστηκε να κηρύξει την Πελοπόννησο ως εμπόλεμη ζώνη και τούτο λόγω της καθόδου του Άρη στην Πελοπόννησο. Ο ίδιος ο Φέλμυ σημείωνε **ότι χρειαζόταν τουλάχιστον 3 μεραρχίες επιπλέον, μόνο για την Πελοπόννησο, λόγω της ανάπτυξης στις τάξεις του ΕΛΑΣ που είχε εμφυσήσει το οργανωτικό πνεύμα του Άρη και η προσωπική του παρουσία στην περιοχή** («Από τη Βιέννη στα Καλάβρυτα. Τα αιματηρά ίχνη της 117ης Μεραρχίας Καταδρομών στη Σερβία και την Ελλάδα», Βιβλιοπωλείον της Εστίας). Τέτοια αποτελέσματα μάλλον δεν θα μπορούσαν να επιτυγχάνονται από «κατσαπλιάδες»...

Καταγεγραμμένες είναι οι απόψεις του **Κρις Μοντάγκιου Γούντχαουζ**, του Άγγλου Συνταγματάρχη, επικεφαλής της βρετανικής αποστολής στην Ελλάδα, για τον Άρη ως στρατιωτική μεγαλοφυΐα. «**Χωρίς Ζέρβα δεν γινόταν, χωρίς Άρη δεν πετύχαινε**», έλεγε ο Γούντχαουζ για την επιχείρηση της ανατίναξης του Γοργοποτάμου. Ο Κρις Γούντχάουζ, σε επιστολή του προς την ηγεσία του ΕΑΜ, αμέσως μετά την ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου, ανάμεσα στα άλλα γράφει: «...θέλω να ευχαριστήσω εκ μέρους της Αγγλίας και την οργάνωσίν σας **και τον ικανώτατον στρατιωτικόν αρχηγόν σας**» (Στρατηγού Ν. Ζέρβα: «Απομνημονεύματα», εκδόσεις «Μέτρον»).

Όσο για την πολιτική διορατικότητα και οξυδέρκεια του Άρη, πέρα από τις διαπιστώσεις του για τις συμφωνίες του Λιβάνου, της Καζέρτας και φυσικά της Βάρκιζας ότι **«παρέδιδαν το απελευθερωτικό κίνημα δεμένο χειροπόδαρα στους Άγγλους»** («Άρης, ο αρχηγός των ατάκτων», Δ.Χαριτόπουλου, εκδόσεις «Τόπος» - RealNews) αρκεί η υπόμνηση των λόγων του στη σύσκεψη των καπετάνιων του ΕΛΑΣ τον Νοέμβριο του '44: **«Αν ζήσει κανένας σας - τους έλεγε - να θυμάται τα λόγια αυτά. Οι Εγγλέζοι θα σας σφάξουν όλους σαν αρνιά, εγώ στα χέρια τους δε θα πέσω, γιατί τα βουνά με ξέρουν. Με την πέτρα προσκέφαλο, την ψείρα συντροφιά, την κάπα σκέπασμα δε θα με ιδούνε ζωντανό στα χέρια τους. Αυτό θέλω να το θυμάστε αν κανένας σας ζήσει»**. Επομένως, όπως έχει γράψει και ο συνάδελφος Δημήτρης Κωνσταντακόπουλος: **«Μπορεί να προσάψει κανείς ό,τι θέλει στον Βελουχιώτη, όχι όμως απουσία στρατηγικού, “γεωπολιτικού” ενστίκτου και βαθιάς ιστορικής γνώσης»**.

Ο Άρης Βελουχιώτης δεν γεννήθηκε μέσα σε μια στιγμή, όπως η Αθηνά μέσα από το κεφάλι του Δία. Δεν προέκυψε αστραπιαία. Για να φτάσει να διαμορφωθεί από τον **Θανάση Κλάρα** (αυτό ήταν το πραγματικό του όνομα) στον χιλιοτραγουδισμένο πρωτοκαπετάνιο του ΕΛΑΣ, διένυσε μια πολυκύμαντη πορεία βασανιστικής ωρίμανσης. Ο Άρης ήταν δημιούργημα και «γέννημα» της ανάτασης του ίδιου του ελληνικού λαού. Ο μεγάλος ποιητής **Κώστας Βάρναλης** στο βιβλίο του Πάνου Λαγδά «Άρης Βελουχιώτης ο πρώτος του αγώνα», έγραψε: **«Θρυλικός ο Άρης Βελουχιώτης. Ο πρώτος που άρχισε την Αντίσταση του λαού στα βουνά κι ο τελευταίος που την έκλεισε με τον τραγικό του θάνατο. Η πρώτη ψυχή του Αγώνα, κι η τελευταία πνοή. Λίγοι το καταλάβανε όπως ο Άρης, πως οι εχθροί της Ελλάδας (ξένοι και ντόπιοι) θα μετατρέπανε τη νίκη του έθνους σε νίκη των εχθρών του. Τιμή και δόξα στο ασύγκριτο παλληκάρι. Τιμή και δόξα και στο λαό που τότε γέννησε»**.

Ο **Άρης** δεν υπήρξε, δεν διαμορφώθηκε «τυχαία». Η διαδρομή από τον Θανάση Κλάρα μέχρι τον κομμουνιστή Άρη Βελουχιώτη, είναι μια διαδρομή ταυτισμένη με το μήνυμα που εκπέμπεται από τα ίδια τα νάματα της ποίησης του κομμουνισμού. Πολλοί παριστάνουν τους «αρμόδιους» να μιλήσουν γι' αυτή τη

διαδρομή. Όμως, αρμοδιότερος ήταν ο ίδιος ο Άρης. Και μίλησε: «...**Αν στη ζωή μου υπάρχει ένα σημείο που με συγκίνησε και με υπερηφάνισε αφάνταστα από καιρού σε καιρό γυρίζω και βλέπω, είναι ακριβώς η εποχή που μπήκα στο Κομμουνιστικό Κόμμα**», γράφει σε επιστολή στον «Ριζοσπάστη», στις 9/9/1931. «**Έκτοτε - συνεχίζει - δεν έχω στο ενεργητικό μου παρά φυλακίσεις για πάλι επαναστατική. Μιλάν τα γεγονότα, μιλάει αυτή η αλήθεια. Ούτε ΜΙΑ ΚΗΛΙΔΑ. Είναι αυτό σε βάρος μου; Είναι αυτό στοιχείο ενάντια στο Κομμουνιστικό Κόμμα;**». Περίπου προφητικά στην ίδια επιστολή καταλήγει: «**Στο κόμμα αυτό έδωσα όλη μου τη ζωή και θα συνεχίσω να δίνω όσες δυνάμεις μου απομείναν στον αγώνα του, για το ψωμί των εργαζομένων, κατά των φόρων και των πολέμων, για την επανάσταση**».

Με αυτά τα εφόδια έφερε σε πέρας ο Άρης την αποστολή που του ανατέθηκε, όταν ανέλαβε να υλοποιήσει την απόφαση της ΚΕ του ΚΚΕ για την συγκρότηση αντάρτικου απελευθερωτικού στρατού. Με αυτό το πνεύμα γράφτηκε από το χέρι του Άρη ο **όρκος του ΕΛΑΣ**, ο όρκος της πρώτης αντάρτικης ομάδας στη Ρούμελη που δόθηκε το 1942 στη Γραμμένη Οξιά.

«Εγώ παιδί του Ελληνικού Λαού, ορκίζομαι να αγωνιστώ πιστά από τις τάξεις του ΕΛΑΣ, χύνοντας και την τελευταία ρανίδα του αίματός μου, σαν γνήσιος πατριώτης για το διώξιμο του εχθρού από τον τόπο μας, για τις ελευθερίες του Λαού μας, κι ακόμα να είμαι πιστός και άγρυπνος φρουρός προστασίας στην περιουσία και το βίος του αγρότη.

Δέχομαι προκαταβολικά την ποινή του θανάτου αν ατιμάσω την ιδιότητά μου ως πολεμιστής του Έθνους και του Λαού και υπόσχομαι να δοξάσω και να τιμήσω το όπλο που κρατώ και να μην το παραδώσω αν δεν ξεσκλαβωθεί η Πατρίδα μου και δε γίνει ο Λαός νοικοκύρης στον τόπο του».

Αθάνατο πολιτικό κειμήλιο, διαχρονικής αξίας – και δραματικής επικαιρότητας στη σημερινή Ελλάδα των ξένων δανειστών και των εγχώριων «σωτήρων» – αποτελεί η ιστορική ομιλία του Άρη που την εκφωνεί στις 29 Οκτώβρη του 1944 στην απελευθερωμένη Λαμία εκ μέρους του Γενικού Στρατηγείου του ΕΛΑΣ. Ο Άρης παρουσιάζει την πολιτική του ΕΑΜ και, ανάμεσα στα άλλα, λέει:

«Θα δώσουμε στο λαό τα οικονομικά μέσα για να μπορεί να μη σκορπάει την οικογένειά του στα τέσσερα σημεία του ορίζοντα.

Μας κατηγορούν ότι θέμε να καταργήσουμε τα σύνορα και να διαλύσουμε το κράτος. Μα το κράτος εμείς το φτιάχνουμε σήμερα, γιατί δεν υπήρξε, μια που αυτοί οι ίδιοι το είχαν διαλύσει.

Ποιος είναι λοιπόν πατριώτης; Αυτοί ή εμείς; Το κεφάλαιο δεν έχει πατρίδα και τρέχει να βρει κέρδη σ' όποια χώρα υπάρχουνε τέτοια. Γι' αυτό δε νοιάζεται κι ούτε συγκινείται με την ύπαρξη των συνόρων και του κράτους.

Ενώ εμείς το μόνο που διαθέτουμε είναι οι καλύβες μας και τα πεζούλια μας. Αυτά, αντίθετα από

το κεφάλαιο που τρέχει όπου βρει κέρδη, δεν μπορούν να κινηθούν και παραμένουν μέσα στη χώρα που κατοικούμε.

Ποιος, λοιπόν, μπορεί να ενδιαφερθεί καλύτερα για την πατρίδα του; **Αυτοί που ξεπορτίζουν τα κεφάλαιά τους από τη χώρα μας ή εμείς που παραμένουμε με τα πεζούλια μας εδώ;**

Όταν έξαφνα στα 1929-'31 το κράτος ζήτησε, λόγω της οικονομικής κρίσης που μάστιζε τότε τη χώρα μας, να κατεβάσουν οι ξένοι ομολογιούχοι το ποσοστό που πληρώναμε σε τοκοχρεολύσια, οι Άγγλοι δέχτηκαν να το μειώσουν σε 35%, αλλά οι Έλληνες ομολογιούχοι αρνήθηκαν.

Να, λοιπόν, ποιος είναι ο πατριωτισμός τους! Αυτός φτάνει μέχρι το σημείο που δεν θίγονται τα οικονομικά τους συμφέροντα.

Αυτοί, λοιπόν, οι ίδιοι που μας κατηγορούν ότι επιδιώκουμε την κατάργηση των συνόρων και τη διάλυση του κράτους, **αυτοί τα ξεπουλάνε αυτά στην πρώτη ευκαιρία(...)**. Με αυτά τα μέσα προσπαθούν να εξαπατήσουν το λαό για να συνεχίσουν το ξεζούμισμα και την εκμετάλλευσή του».

Ο Άρης λατρεύτηκε από τους συναγωνιστές του. Να τι περιγράφει ένας από τους αντάρτες του, ο Καραδημήτρης, στον Σπύρο Μελετζή: «Τί να σου πω, Σπύρο, τόσο σκληραγωγημένο άνθρωπο δε θα ξανακάνει ο κόσμος. Στις πορείες εμείς παιδιά τώρα και κουραζόμαστε και κείνος άντεχε πιο πολύ απ' όλους μας, στην πείνα τα ίδια, στη δίψα και στην κακοπέραση. **Πολλές φορές έμεινε εκείνος νηστικός για να δώσει σε μας. Κι ένα τσιγάρο ακόμα νά 'χε θα τό 'δινε σε μας.** Ήταν τόσο σκληρός με τον εαυτό του που πολλές φορές μας τρόμαζε. Ούτε ασκητής, ούτε φακίρης δε θα μπορούσε ν' αντέξει στη γεμάτη στερήσεις ζωή που έκανε ο Άρης και μάλιστα τότε στις αρχές που ξεκινήσαμε. Μαρτυρήσαμε όλοι μας, κι αν δεν ήταν ο Άρης να μας εμψυχώνει κάθε μέρα, θα τά 'χαμε παρατήσει. Τόσο δύσκολες μέρες περάσαμε τότε στις αρχές».

Από την σημερινή Ελλάδα δεν λείπουν οι απόγονοι του δοσιλογισμού. Οι πολιτικοί και ιδεολογικοί συνεχιστές των ταγματασφαλιτών. Οι φασίστες γκεμπελίσκοι που ματαιοπονούν στην προσπάθεια τους να σπιλώσουν τον Άρη και να παραχαράξουν την Ιστορία. Όπως συνηθίζεται στην περίπτωση των φασιστών, ο «Καιάδας» της γελοιοότητάς τους είναι τόσο βαθύς όσο η προστυχιά τους. Και όσο πιο πρόστυχοι γίνονται τόσο περισσότερο θυμίζουν τον «ήρωα» ενός επίσης «προφητικού» κειμένου που δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα «Αναγέννηση» στις 21 Ιούνη 1945. Ο Θεσσαλός δημοσιογράφος Φαίδων Μακρής, έγραφε:

«Σύμφωνα με τους μαθηματικούς νόμους του εκκρεμούς, το καθημαγμένο κεφάλι του Αρη Βελουχιώτη, ταλαντευόταν προχθές κρεμασμένο σ' ένα φανοστάτη της πλατείας των Τρικάλων. Αιωρείτο αργά. Δεξιά - αριστερά, δεξιά - αριστερά και κάθε ταλάντευση σημείωνε και μια τραγική στιγμή των καιρών που διανύουμε. Σιωπηλά τα πλήθη βλέπαν με κατάπληξη το μακάβριο θέαμα.

Ενα "γιατί;" μεγάλο σαν το έργο του Αρη, γεννιόταν μες στις ψυχές όλων χωρίς να φτάνει και στα χείλια. Η ανταρσία του ενάντια στο κράτος τιμωρήθηκε με το θάνατο, η ανταρσία ενάντια στο κόμμα του τιμωρήθηκε ακόμα πιο σκληρά για έναν κομμουνιστή, με τη διαγραφή του.

Ομως, η αισχρή, βάρβαρη και ανίερη διαπόμπευση της κεφαλής του ήρωα είναι μια ιστορική αδικία και μια εθνική ντροπή...

“Χαράς ευαγγέλια” γαύγισε για το θάνατο του ήρωα η εμπαθής ασημότης της Νομαρχίας Τρικάλων, χωρίς να σκεφτεί ότι όταν αυτός θα εγκαταλείψει με “τας κεκανονισμένας τιμάς” τη ζωή, ύστερα από λίγο δε θα τον θυμούνται ούτε οι στενότεροι συγγενείς του, ενώ τον Άρη Βελουχιώτη δε θα τον ξεχάσουν ούτε οι φίλοι του ούτε οι εχθροί του. Γιατί αυτός και το έργο του έχουν πια καταγραφεί στην ιστορία του έθνους».

Αυτός ήταν ο Άρης. Ανέγγιχτος από κάθε επιχείρηση γκεμπελικού τύπου λασπολόγησης του ονόματός του. Και έτσι θα παραμείνει: **Ολικά και αμετάκλητα αποκαταστημένος** στη συνείδηση του λαού. Γιατί, πολύ απλά, είναι **βαθιά εγκαταστημένος** στο νου και στην καρδιά του λαού, ως σύμβολο των αγώνων για τη λευτεριά και τη δημοκρατία του λαού.

Πηγή: enikos.gr